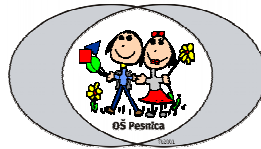


RAZISKOVALNA NALOGA



KAKI? KDO NAS DANES ŠE RAZUME?

Področje: SLOVENSKI JEZIK

Avtorice: **Lena ŠTRUC**
Tamara BENKO
Anja MLAKAR
Eva OVČAR
Lea ŠKROBAR

Mentorica: mag. Gordana RODINGER

Somentorica: Mihaela FIKE, prof.

Lektorica: mag. Gordana RODINGER

PESNICA, 2007

KAZALO

1 POVZETEK	4
2 ZAHVALA	5
3 UVOD	6
3. 1 CILJI NALOGE.....	6
3. 2 HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE.....	7
3. 3 METODE DE LA.....	7
4 TEORETIČNI DEL	8
4. 1 NASTANEK INTERNETA.....	9
4. 2 MSN.....	9
4. 2. 1 KAJ JE MSN – MESSENGER.....	10
4. 2. 2 KAKO USTVARITI MSN RAČUN.....	10
4. 2. 3 KAKO SE PRIJAVITI.....	10
4. 2. 4 KAKO UPORABLJATI MSN MESSENGER.....	11
4. 2. 5 MSN DODATEK.....	11
4. 3 MOŽNOSTI POGOVORA S PROGRAMOM MSN MESSENGER.....	12
4. 3. 1 PREDNOSTI IN SLABOSTI PROGRAMA MSN MESSENGER.....	13
4. 4 PRIMERJAVA MESSENGERJA IN IRCA.....	15
5 EKSPERIMENTALNI DEL	16
5. 1 ANKETA.....	16
5. 1. 1 POMEN KRATIC V ANKETI.....	19
5. 2. 2 REZULTATI ANKETE.....	20
6 IZ TEGA SLEDI	36
7 ZAKLJUČEK	38
8 LITERATURA	39

KAZALO GRAFOV

graf 1 Uporabljaš računalniški program messenger? (vsi).....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
graf 2 Uporabljaš računalniški program messenger? (fantje)	21
graf 3 Uporabljaš računalniški program messenger? (dekleta).....	21
graf 4 Uporabljaš računalniški program messenger? (7. r)	Napaka! Zaznamek ni definiran.
graf 5 Uporabljaš računalniški program messenger? (vsi).....	22
graf 6 Uporabljaš računalniški program messenger? (9. r)	23
graf 7 Kako pogosto se pogovarjaš po messengerju? (vsi).....	24
graf 8 Kako pogosto se pogovarjaš po messengerju? (7. r)	24
graf 9 Kako pogosto se pogovarjaš po messengerju? (8. r)	25
graf 10 Kako pogosto se pogovarjaš po messengerju? (9. r)	Napaka! Zaznamek ni definiran.
graf 11 Kako pogosto se pogovarjaš po messengerju? (fantje).....	26
graf 12 Kako pogosto se pogovarjaš po messengerju? (dekleta)	26
graf 13 S kom se pogovarjaš? (vsi)	27
graf 14 Ali se ti zdi sklepanje novih poznanstev na ta način nevarno? (fantje).....	28
graf 15 Ali se ti zdi sklepanje novih poznanstev na ta način nevarno? (dekleta)	28
graf 16 Ali se ti zdi sklepanje novih poznanstev na ta način nevarno? (7. r).....	29
graf 17 Ali se ti zdi sklepanje novih poznanstev na ta način nevarno? (8. r).....	29
graf 18 Ali se ti zdi sklepanje novih poznanstev na ta način nevarno? (9. r)	30
graf 19 Pri pogovarjanju po messengerju uporabljam (fantje).....	31
graf 20 Pri pogovarjanju po messengerju uporabljam (dekleta)	31
graf 21 Kako se pogovarjaš po messengerju? (fantje)	32
graf 23 Ali uporabljaš messenger kratice in izraze? (fantje).....	34
graf 24 Ali uporabljaš messenger kratice in izraze? (dekleta)	Napaka! Zaznamek ni definiran.

1 POVZETEK

Raziskovalno nalogo KAXI? KDO NAS DANES ŠE RAZUME smo pripravile, saj smo skupina deklet, ki veliko časa preživi za računalnikom in se pogovarja po messengerju, rade pa imamo tudi nove izzive.

Raziskovalna naloga je gotovo izziv. Sestavljena je iz teoretičnega dela, v katerem smo poiskale nekaj značilnosti interneta ter medmrežnega komuniciranja, ter iz eksperimentalnega dela, kjer smo s pomočjo odgovorov v anketi ugotavljale, koliko učenci zadnje triade naše šole uporabljajo in poznajo messenger. S pomočjo analize vprašanj smo hipoteze, ki smo jih zastavile na začetku, potrdile oziroma ovrgle.

Tehnika in tehnologija napredujeta, napredujejo tudi različni načini komuniciranja. Računalnik nam je pri tem lahko v pomoč, saj svet postane majhen in dosegljiv. Omogoča nam klepetanje s starimi prijatelji, pa tudi spoznavanje novih. Postaja pa tudi vir novih slengovskih izrazov, jezika nove generacije mladih.

2 ZAHVALA

Da smo sploh dobile idejo za to raziskovalno nalogo, gre zahvala naši učiteljici slovenščine in lektorici mag. Gordani Rodinger. Za vso spodbudo, pomoč, zamisli in da je naše delo zaključeno, se iskreno zahvaljujemo Mihaeli Fike, pripravnici slovenskega jezika in naši somentorici. Če nas ne bi opogumljali ter spodbujali, ta naloga morda nikoli »ne bi prišla do konca«. Zahvaljujemo se tudi našim staršem, bratom, sestram za proste računalnike, saj smo jih pri delu zelo potrebovale. Zahvala tudi sosošolki Nini Caf za nasvete, ki so nam prišli zelo prav, saj smo se takšne naloge lotile prvič.

Hvala vsem, brez vas ne bi šlo!

3 UVOD

Pri uri slovenskega jezika smo obravnavali slengovski način izražanja. V delovnem zvezku je bila tudi naloga, kjer smo morali napisati besede, ki jih uporabljamo v pogovoru. To nas je seveda takoj pritegnilo in začele smo razmišljati, da bi lahko še podrobneje raziskale program messenger, tovrstni pogovor in kratice, ki jih uporabljajo mladi. Glavno pobudo nam je dala učiteljica slovenščine in tako je začela nastajati raziskovalna naloga. Pika na i pa je dejstvo, da same preživimo kar nekaj časa na messengerju in ga zato dobro poznamo.

3.1 CILJI NALOGE

Z raziskovalno nalogo smo želele ugotoviti:

- ali večina učencev pozna in uporablja messenger,
- kdo večkrat uporabi tovrstno komunikacijo: fantje ali dekleta,
- kolikokrat na teden uporabljajo messenger in koliko učencev ga uporablja vsak dan,
- ali se uporabniki zavedajo nevarnosti, ki prežijo na njih ob uporabi messengerja,
- kaj od dodatne opreme uporabljajo pri pogovorih,
- ali poznajo in uporabljajo kratice, zelo popularne med uporabniki messengerja.

3. 2 HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE

Na osnovi tega smo postavile naslednje hipoteze:

Hipoteza 1: Predvidevamo, da večina učencev naše šole pozna in uporablja messenger.

Hipoteza 2: Menimo, da messenger uporabljajo predvsem dekleta.

Hipoteza 3: Menimo, da večina učencev v tovrstnem spoznavanju novih prijateljev ne vidi nobenih nevarnosti.

Hipoteza 4: Menimo, da večina učencev pozna in uporablja kratice in izraze, ki se uporabljajo pri tovrstnem sporazumevanju, vendar ne pozna njihovega pravega pomena.

3. 3 METODE DELA

Raziskovanja smo se lotile tako, da smo najprej sestavile anketo, ki smo jo nato razdelile med učence 7., 8. in 9. razredov. V anketi so prevladovala vprašanja zaprtega tipa (to pomeni, da ponujajo predlog odgovora), nekaj pa je bilo vprašanj tudi odprtega tipa (anketiranec lahko izrazi svoje mnenje, svoja stališča, ti tipi nudijo več možnosti).

Želele smo tudi izvedeti, kaj vse je v literaturi in na spletu o tem že zapisano. Na žalost pa o messengerju kot o obliki komunikacije, ki med mladimi narašča, še ni dosti literature.

Nalogo smo tako razdelile na dva dela:

- v prvem smo želele izvedeti čim več o novih možnostih komuniciranja med mladimi,
- v drugem delu pa smo analizirale anketni vprašalnik in tako prišle do zaključka, v katerem smo potrdile ali ovrgle hipoteze, ki smo jih zastavile na začetku.

4 TEORETIČNI DEL

Komunicirati je temeljna človekova potreba, to pomeni »izmenjevati, posredovati misli, informacije, sporazumevati se« (SSKJ, 1998: 420). In komunikacija nam, živim bitjem, sploh omogoča, da lahko živimo in preživimo.

Najbolj enostavni in najstarejši način vzpostavljanja kontaktov z drugimi ljudmi so kretnje in nato razni glasovi ter znaki. Zelo velik dosežek pa je bil izum pisave, »sredstva za sporazumevanje in sporočanje ter arhiviranje tudi na daljavo, brez katere si ne moremo predstavljati sodobne družbe« (Šehič, 2006: 27).

Sprva se je razvila piktografija ali podobopisna pisava. Nasledil jo je klinopis, ki ga je razvozlal Nemeec Grotefend. Nastal je v 3. tisočletju pr. n. št. iz slikovne pisave. Iz drugega tisočletja pred našim štetjem pa izvirajo prve knjige iz Kitajske. Prvim knjigam sledi razvoj tiska. V 19. stoletju se razširijo kot oblika komunikacije fotografija, film, telefon in telegraf. V 20. stoletju njihov razvoj samo še napreduje, pojavita pa se tudi radio in televizija. Nato se je pojavil računalnik, čigar razvoj gre tako hitro, da ga komaj spremljamo. In prav računalnik je temelj za razvoj mednarodnega komunikacijskega omrežja, imenovanega internet. S pomočjo interneta lahko ljudje iz vseh koncev sveta klepetajo in tako komunicirajo med seboj. Eden izmed načinov za klepet po internetu, ki postaja vedno bolj popularen, je messenger.

Internet (tudi *medmrežje*, skrajšano iz angleške besede »inter-network«) je v splošnem smislu »računalniško omrežje, ki povezuje več omrežij« (Rajbar, 2002: 15). Kot lastno ime je »Internet javno razpoložljiv mednarodno povezan sistem računalnikov skupaj z informacijami in uslugami za uporabnike«. (Rajbar, 2002: 15) Sistem uporablja način paketno preklopljivih komunikacijskih protokolov TCP/IP. Tako se največje medmrežje enostavno imenuje Internet. Spretnost povezovanja omrežij na ta način se imenuje internetno delovanje. (<http://www.wikipedia.org>)

V razširjenem izražanju se *internet* velikokrat nanaša na usluge kot so svetovni splet (WWW), elektronska pošta in neposredni klepet (online chat).

4. 1 NASTANEK INTERNETA

Nastanek interneta seže v konec šestdesetih let (1969) in osemdeseta leta, ko je začel delovati kot ARPANET. S sponzorstvom agencije za napredne raziskave pri ameriškem obrambnem ministrstvu DARPA (Defense Advanced Research Projects Agency) je bil razvit sklad protokolov IP (Internet Protocol) in TCP (Transmission Control Protocol). Podatkovno omrežje zasnovano na tem protokolnem skladu naj bi služilo povezavi oddaljenih raziskovalnih institucij s superračunalniki za potrebe raziskav, ki jih je naročalo ameriško obrambno ministrstvo. (Rajbar, 2002: 16)

Sčasoma je omrežje preraslo v akademsko in raziskovalno omrežje, kasneje pa je postalo zanimivo tudi za komercialne uporabnike. V tem času je internet podvojil svojo velikost približno vsakih trinajst mesecev, kar kaže na izredno hitro rast. S širjenjem omrežja se je povečalo tudi število različnih vrst aplikacij, ki tečejo na njem. Vedno več ljudi vsakodnevno uporablja storitve medmrežja pri svojem delu, veliko je podjetij, ki preko interneta opravljajo del svojega poslovanja. (Rajbar, 2002: 16–17)

Nekatere zgodnejše raziskave, ki so prispevale k ARPANET-u, so zamislile decentraliziranih omrežij, teorija čakajočih vrst in paketno preklapljanje.

4. 2 MSN

Razpravljavec (izvirno Messenger) je v Internet Explorer vgrajeni program, ki omogoča pisni ali govorni pogovor, ki je lahko spremljan tudi z videom, z drugimi uporabniki interneta. Pogovor lahko poteka skupinsko (t. i. konference) ali zasebno (med dvema udeležencema). Podoben program je zelo znani IRC (t. i. internetno kramljanje), ki poteka povsem anonimno. (Kostrevc, 2006: 118)

4. 2. 1 KAJ JE MSN – MESSENGER

MSN Messenger je računalniški program, namenjen sporazumevanju oz. komuniciranju z drugimi ljudmi, ob realnem času. Po slovensko bi mu lahko rekli »Razpravljavec«. Je nekako sodobnejša različica IRC-a. Danes je eden najbolj priljubljenih programov, nekaj konkurence mu povzroča le Skype. Če ga želimo uporabljati, ga moramo najprej naložiti na računalnik. Ena izmed različic MSN-a je sicer že naložena na računalnik, imenuje se Windows Messenger. Vendar je tega bolje izbrisati in naložiti MSN Messenger, brezplačen program. Obstaja veliko različic MSN Messenger-ja (Windows MSN, MSN 7.0, MSN 7.5 ...). Kadar izide nova verzija oz. različica, so uporabniki o tem obveščeni po MSN-ju. MSN Messenger namreč redno posodablja. (Kostrevc, 2006: 118)

4. 2. 2 KAKO USTVARITI MSN RAČUN

Ko naložimo MSN, ga je treba še programirati. To storimo tako, da preprosto kliknemo na ikono »*Install MSN*« in dobimo vse potrebne podatke in pomoč, da program uspešno namestimo.

Ko je MSN Messenger priključen, dvokliknemo na ikono. Ne moremo ga še uporabljati, saj moramo najprej ustvariti svoj račun. Tega uporabljamo za vpis v MSN, nanj pa lahko prejemo tudi pošto (ter jo seveda tudi pošiljamo). Račun ustvarimo tako, da kliknemo *Nov račun*. Ponovno nas navodila vodijo, da račun uspešno ustvarimo. Vnesti je potrebno resnične podatke. (Kostrevc, 2006: 119)

4. 2. 3 KAKO SE PRIJAVITI

Tako, račun je ustvarjen. Sedaj se je potrebno prijaviti, da lahko izmenjujemo neposredna, brezplačna sporočila z drugimi ljudmi. Za prijavo je potrebno vpisati svoj

račun v prazno polje, v polje pod njim pa vpišemo geslo. Imamo še tri dodatne možnosti, in sicer:

- *Zapomni si ime* (zelo praktično, da nam ni treba vedno vpisovati svojega računa).
- *Zapomni si moje geslo* (priporočeno, če računalnik uporabljate le vi, če je računalnik v skupni rabi, to odsvetujemo).
- *Samodejni vpis* (ko zaženemo računalnik, se samodejno zažene tudi MSN Messenger in nas avtomatsko vpiše – potrebno pa je seveda imeti označeno prej navedeno možnost).

Te tri možnosti izberemo kot želimo, in sicer tako, da kliknemo nanje. Ko vpišemo svoje uporabniško ime oz. račun ter geslo, kliknemo *Vpis* in računalnik nas bo prijavil v MSN Messenger.

4. 2. 4 KAKO UPORABLJATI MSN MESSENGER

Tako, vpisani smo v MSN Messenger. Da lahko s prijatelji izmenjujemo sporočila, jih moramo najprej dodati na svoj seznam stikov. To storimo tako, da v meniju *Stiki* izberemo možnost *Dodaj stik*. Tudi drugi tako shranijo nas. Mi pa jih lahko sprejmemo ali „blokiram“. Če je stik blokiran, imenovani ne vidi našega stanja in z nami ne more komunicirati. V primeru, da se odločimo stik sprostiti, se lahko s to osebo ponovno dopisujemo. Za nerazumljive stvari ali težave nam je na voljo tudi *Pomoč*.

4. 2. 5 MSN DODATEK

MSN Messenger je osnovni program, ki ga lahko nadgradimo z MSN Plus! Live-om. MSN Plus! prav tako lahko preko spleta dobimo brezplačno. MSN Plus! nam omogoča več možnosti komuniciranja in tudi več zabave. Vendar pa je treba tudi MSN dodatke, se pravi MSN Plus!, nadgrajevati skupaj z novimi verzijami MSN Messenger-ja.

4.3 MOŽNOSTI POGOVORA S PROGRAMOM MSN MESSENGER

V programu MSN Messenger imamo veliko različnih možnosti pogovora. Ena od teh možnosti je *video pogovor*. Pri video pogovoru uporabljamo spletno kamero. Slednjo lahko imata oba sogovorca ali pa samo eden. Pogovor s kamero je bolj realističen, vendar pa ni prijeten, če je povezava počasna, saj slika, ki jo vidimo, »zamrzne« ali je zabrisana. Kamera se po približno dveh urah tudi zelo segreje in jo je priporočljivo ugasniti (sicer se lahko pregreje). Video pogovor lahko poteka le med dvema sogovorcema naenkrat. Kamero je potrebno dokupiti v zato specializiranih trgovinah. Največkrat dobimo v kompletu s kamero tudi mikrofonom.

Naslednja možnost pogovora je *avdio pogovor*. Pri tem pogovoru se uporablja mikrofonom. Tudi mikrofonom naredi pogovor bolj realističen, vendar lahko tudi tega ovira počasna povezava oz. prenos. Avdio pogovor poteka (tako kot video) med dvema sogovorcema naenkrat. Če imata oba sogovorca mikrofonom in ju uporabljata za pogovor med sabo, je avdio pogovor podoben pogovoru po telefonu. Če ima mikrofonom le eden, tak pogovor ni možen. V tem primeru lahko sogovorca vzpostavita povezavo in tisti, ki ima mikrofonom, lahko govori po mikrofonom, tisti, ki ga nima, pa mu odgovarja s tipkanjem. Vendar to ni edini način pogovora le z enim mikrofonom. Obstaja še eden, in sicer snemanje zvočnih posnetkov. Pri takem pogovoru ne vzpostavimo povezave. Na mikrofonom posnamemo besedilo, ki ga želimo povedati sogovorniku in mu ga pošljemo. Ker ni vzpostavljena povezava, lahko t. i. zvočna sporočila pošiljamo več sogovornikom, vendar v ločenih pogovorih. Mikrofonom (tako kot kamero) dokupimo v zato specializiranih trgovinah.

Med pogovorom po MSN-ju pa lahko uporabljamo tudi *smeške oz. »emotikone«*. Z njimi izražamo svoje počutje in s tem popestrimo pogovor. Smeški so lahko zelo zabavni in domiselni. Nastale so tudi strani, kjer jih lahko nalagamo in programi, s katerimi lahko ustvarimo lastne smeške. Ko se z nekom pogovarjamo in sogovorec uporabi smeška, ki nam je všeč, lahko tega smeška shranimo in ga uporabljamo sami. Uporaba smeškov je preprosta: vtipkamo kodo, ki je potrebna za prikaz smeška in smeško se bo prikazal v prostoru, kjer pišemo sporočilo.

Sam pogovor lahko popestrimo še na druge načine. Tako lahko popestrimo *ozadja v pogovornem oknu*. Ko se pogovarjamo s sogovorncem, lahko nastavimo ozadje za lepši estetski videz. Tudi ozadja lahko delimo z drugimi. Nastavimo lahko tudi privzeto ozadje (ob pogovoru z določeno osebo je vedno enako ozadje, dokler ga ne spremenimo).

Poznamo tudi možnost *spreminjanja svojega stanja*. Običajno je ob vpisu stanje „dosegljiv“. Lahko pa ga spremenimo v „zaseden“, „na telefonu“, „tako bom nazaj“, „odsoten“, „navidez nedosegljiv“. To so osnovna stanja, ki jih nastavimo glede na to, kar počnemo. Če imamo naložen program MSN Plus!, pa lahko ustvarimo svoje stanje (npr.: na kosilu, igram igrice ...).

Na razpolago so še:

- razvrščanje stikov,
- možnost t. i. skupnega pogovora,
- možnost izmenjave datotek,
- pošiljanje e-pošte,
- pošiljanje »dregljajev«,
- risarski način.

4. 3. 1 PREDNOSTI IN SLABOSTI PROGRAMA MSN MESSENGER

Program MSN je najverjetneje eden najbolj priljubljenih programov. Ima veliko prednosti, pa tudi nekaj slabosti.

Prednosti so:

- izmenjava neposrednih sporočil ob realnem času,
- program je brezplačen, brezplačno ga lahko naložimo in brezplačno pošiljamo sporočila,
- imamo tudi račun za e-pošto,
- s prijatelji si lahko izmenjujemo novice in zato ne potrebujemo telefona,

- uporabljamo ga lahko za pogovor s prijatelji, ki jih ne vidimo vsaki dan,
- lahko si izmenjujemo datoteke,
- pri pogovoru lahko uporabljamo tudi spletno kamero in mikrofona,
- nudi nam možnost igranja iger,
- sporočanje brez povezave (če želimo neki osebi nekaj sporočiti preko MSN-ja, vendar le-ta ni dosegljiva, ji prav tako lahko napišemo sporočilo, saj ga bo dobila, ko se vpiše),
- ljudi, ki so do nas nesramni, lahko blokiramo in jim s tem onemogočimo komuniciranje z nami,
- lahko uporabljamo spletno kamero in mikrofona za bolj realistični pogovor,
- uporaba smeškov (lahko jih celo ustvarimo sami),
- uporaba prikaznih sličic (nekateri so zelo zanimive, izvirne, zabavne, nastale pa so že cele strani, ki si jih lahko naložimo).

Slabosti so:

- preko programa lahko dobimo računalniški virus,
- spoznavanje novih ljudi je včasih lahko nevarno ali tvegano,
- v omrežju se včasih pojavijo napake in MSN ovirano deluje (npr.: sporočila, ki jih napišeš, niso poslana),
- velikokrat pride tudi do žalitev med prijatelji,
- velikokrat drugi ugotovijo naše geslo in se vpišejo pod našim imenom,
- veliko je programov, s katerimi lahko drugi ljudje ugotovijo naše podatke na MSN-u (geslo, osebne podatke ...),
- katerakoli oseba na MSN-ju lahko posreduje naš naslov drugim ljudem, ki nas nato lahko vpišejo,
- brez naše vednosti je naš naslov lahko objavljen na MSN imeniku,
- pri uporabi spletne kamere ali mikrofona je prenos včasih počasen,
- prihaja do kraj prikaznih sličic.

4. 4 PRIMERJAVA MESSENGERJA IN IRCA

Najprej razjasnimo, kaj je sploh IRC – *Internet Realy Chat*. Je način, da lahko posamezniki po vsem svetu med seboj komunicirajo. (Kostrevc, 2006: 122)

Prva in tudi zelo opazna razlika med MSN-jem in IRC-em je popularnost. Messengerjeva popularnost narašča, medtem ko popularnost IRC-a pada. To se najbolj pogosto dogaja, saj nam messenger omogoča več funkcij. Pogovor na messengerju lahko poteka pisno ali govorno (po želji spremljan tudi z videom), na IRC-u pa so pogovori le pisni. V primerjavi z internetnim kramljanjem (IRC), pogovor na messengerju ni anonimen, ampak poteka med znanimi udeleženci (družinski člani, prijatelji, poslovni sodelavci ...).

Za prijavo v program IRC je že potrebo imeti e-naslov in geslo, šele nato si izberemo vzdevek, za prijavo v program messenger pa moramo odpreti račun v omrežju Microsoft Passport Network in tako dobimo e-naslov in geslo, s katerima se nato vpišemo v program. Ko se prijavimo v IRC, moramo izbrati server in nato osebo, s katero se želimo pogovarjati. V programu messenger pa moramo za pogovor vpisati e-naslov prijatelja (znanca, družine ...) in se z njim lahko pogovarjamo šele, ko je le-ta dosegljiv. Oba programa pa omogočata igranje iger v živo.

5 EKSPERIMENTALNI DEL

5.1 ANKETA

Anketo smo razdelile med učence 7., 8. in 9. razredov. Reševalo jo je 99 učencev.

Zdravo! Smo učenke 8. razredov in smo se odločile, da bi rade raziskale, kako se učenci naše šole pogovarjajo po messengerju. Prosimo, da anketo natančno prebereš in odgovoriš na vprašanja

SPOL: M Ž

1. V kateri razred hodiš?

- a) 7.
- b) 8.
- c) 9.

2. Uporabljaš računalniški program messenger?

- a) DA
- b) NE

3. Kako pogosto se pogovarjaš po messengerju? (dosegljivo stanje)

- a) vsak dan
- b) samo v soboto in nedeljo
- c) 2-3 krat na teden

4. S kom se pogovarjaš? (možnih več odgovorov)

- a) s prijatelji iz Sloveniji
- b) s prijatelji iz tujine
- c) vedno sklepam nova poznanstva

5. Ali se ti zdi sklepanje novih poznanstev na ta način nevarno?

- a) DA
- b) NE

UTEMELJI!

6. Pri pogovarjanju po messengerju uporabljam (lahko več odgovorov)

- a) kamero
- b) mikrofon
- c) oboje
- d) nič od tega

7. Kako se pogovarjaš po messengerju?

- a) knjižno
- b) neknjižno

8. Ali uporabljaš messenger kratice in izraze?

- a) DA
- b) NE

9. Če jih, jih razloži!

KRATICA	KDAJ JIH UPORABLJAŠ?	POMEN
<i>brb</i>		
<i>tyt</i>		
<i>wb</i>		
<i>lol</i>		
<i>omfg</i>		
<i>pm</i>		
<i>rtm</i>		
<i>fsm</i>		
<i>vtp</i>		
<i>wtf</i>		
<i>Ly</i>		
<i>ayde</i>		
<i>sendaj</i>		

10. Napiši pet stavkov, izrazov ali kratic, ki jih najpogosteje uporabljaš na messengerju!

HVALA ZA SODELOVANJE!!! ☺

5. 1. 1 POMEN KRATIC V ANKETI

Kratice med pogovorom po MSN-ju (in tudi drugih podobnih programih) uporabimo, kadar ne želimo napisati cele besede oz. besedne zveze. Vsaka kratica ima v MSN-ju stalen pomen, ki ga uporabniki poznajo. Izmislimo pa si lahko seveda tudi svoje, vendar teh ne bo poznal nihče drug razen tistih seveda, ki jim bomo povedali, kaj pomenijo. Kratice so največkrat pomeni angleški besed, velikokrat vulgarnih, uporabljajo pa se tudi nekatere psovke. Menimo, da to kaže, da je mladostniški sleng precej obarvan z angleškimi besedami, nekaj je hrvatizmov, žal pa je veliko tudi psovk. Zelo malo je knjižnih besed. V anketi smo anketirane povprašale po nekaj najbolj znanih kraticah. Te so:

Brb – be right back (uporabimo, kadar želimo sogovornicu/sogovorniku povedati, da nekam gremo, vendar bomo takoj nazaj).

Tyt – take your time (ta kratica je ponavadi uporabljena kot odgovor na kratico »brb«, sogovornicu sporočimo, naj si vzame čas, naj ne hiti).

Wb – welcome back (dobrodošlica, ko nekdo, s katerim smo se prej pogovarjali, nato pa je bil odsoten, pride nazaj).

Lol – laughing out loud (okrajšava za smeh; kadar nas nekdo res nasmeji. Dostikrat se uporablja tudi sarkastično, ko se sogovornik ne smeji v resnici).

Omg – oh, my fucking god (vulgarna beseda, psovka; to kratico uporabimo, kadar nas nekaj presenetijo).

Pm – pičko mater, pizdo materno ... (okrajšava kletvice, psovke; to kratico uporabimo, kadar nas nekaj razjezi).

Rtm – rad/a te 'mam (kratico uporabimo običajno na koncu, ko se poslovljamo, lahko pa tudi med pogovorom). *Opomba: kratica se v šali uporablja tudi v drugem pomenu (rodio te majmun).*

Fsm – fajn se mej (uporablja se ob poslovljanju, običajno sodi zraven kratice rtm).

Vtp – volim te puno (hrvatizem; uporablja se takrat, ko želimo sogovornicu povedati, da ga imamo zelo radi).

Wtf – what the fuck (angleška psovka; uporablja se takrat, kadar neke stvari ne razumemo).

Ly – love you (kratica se uporablja v istem primeru kot vtp).

Ajde – ajde, adijo (kratica oz. fraza se uporablja ob poslavljanju).

Sendaj – pošlji (je popačena angleška beseda, ki jo uporabimo, kadar želimo, da nam sogovorec pošlje datoteko).

5. 2. 2 REZULTATI ANKETE

V anketi je sodelovalo 99 učencev 7., 8. in 9. razredov. 48 je bilo fantov in 51 deklet.

V 7. razredu je anketo rešilo 20 fantov in 19 deklet, skupaj 39 učencev.

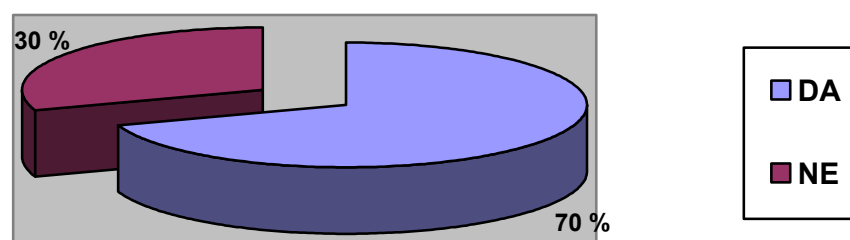
V 8. razredu je anketo reševalo 14 fantov in 17 deklet, skupaj 31 učencev.

V 9. razredu je anketo reševalo 14 fantov in 15 deklet, skupaj 29 učencev.

Za analizo smo pripravile vprašanja, ki so se nam zdela pomembna za našo nalogo.

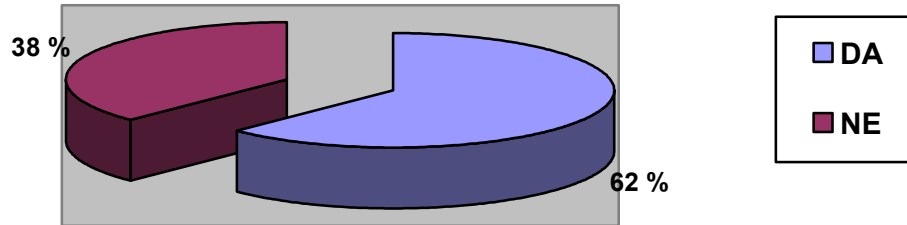
2. vprašanje *Uporabljaš računalniški program messenger?*

graf 1 Uporabljaš računalniški program messenger? (vsi)



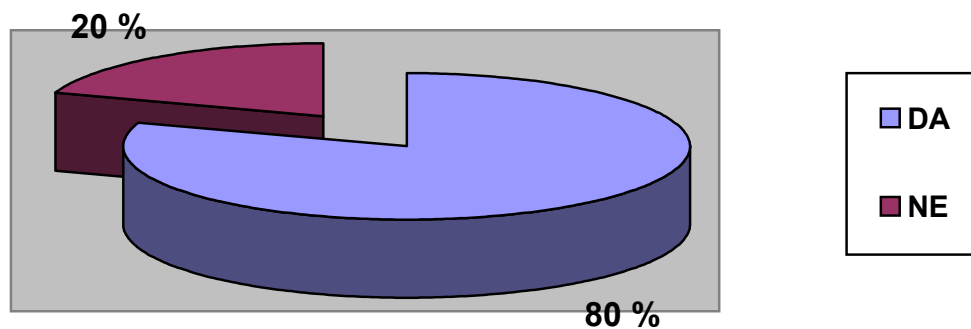
Izkazalo se je, da kar 70 % vseh anketiranih učencev naše šole uporablja računalniški program messenger, kar se ujema z našim mišljenjem, da učenci največ časa preživijo za računalnikom.

graf 2 Uporabljaš računalniški program messenger? (fantje)



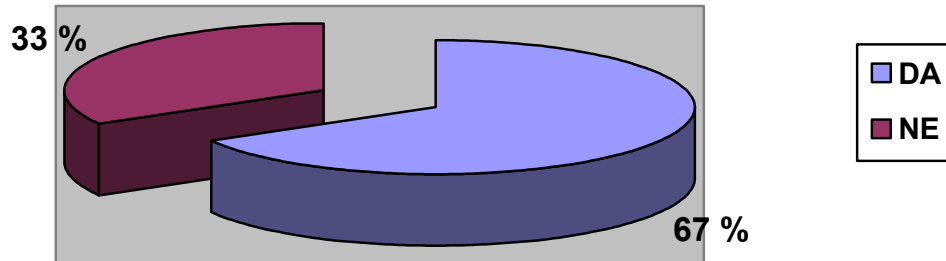
Analiza ankete je pokazala, da tudi fantje, kar 62 %, uporabljajo program messenger. Menimo, da je to pričakovan odstotek, saj po našem mnenju fantje, veliko več kot dekleta, računalniško medmrežje uporabljajo za različne strateške medmrežne igre.

graf 3 Uporabljaš računalniški program messenger? (dekleta)



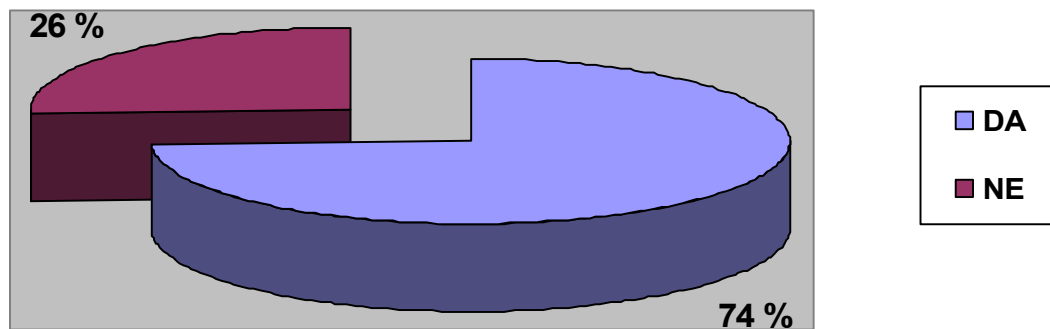
Med dekleti je odstotek tistih, ki uporabljajo messenger, še večji. Kar 80 % vseh deklet uporablja messenger kot sredstvo komuniciranja. Ta odstotek je v primerjavi s fanti večji, saj dekletom nasploh več pomeni prijateljstvo, klepet, iskanje novih stikov. Veliko manj deklet, po našem mnenju, računalnik uporablja recimo za igranje medmrežnih iger.

graf 4 Uporabljaš računalniški program messenger (7. r)



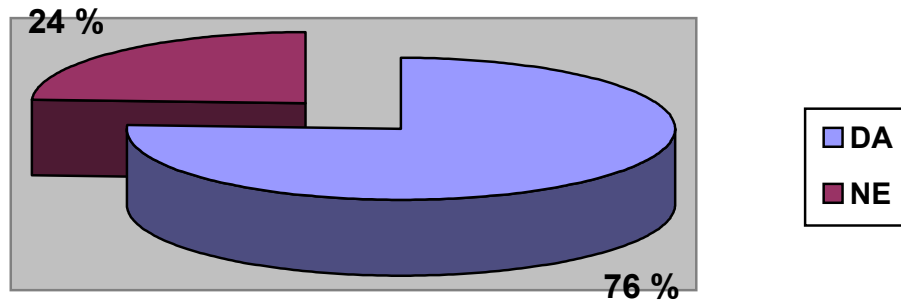
Tudi sedmošolci v velikem številu uporabljajo messenger, saj se je tako opredelila več kot polovica anketiranih, 67 %.

graf 5 Uporabljaš računalniški program messenger? (8. r)



Raziskava je pokazala, da pa osmošolci že pogosteje segajo po tovrstnih načinih komuniciranja. Menimo, da je to realno, saj so osmošolci že veliko pogumnejši pri navezovanju stikov, pogovorih, bolj odkrito se med njimi rojevo ljubezni, več časa namenijo prijateljem in prijatelji jim postanejo pomemben element v njihovem življenju. Začnejo se združevati po interesih, mnenja drugih (enako mislečih) se jim zdijo pomembna ...

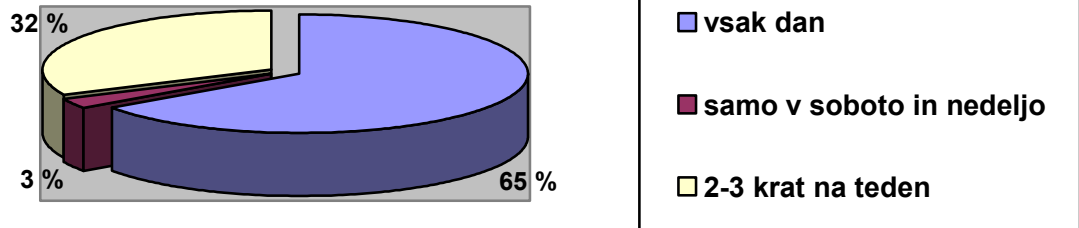
graf 6 Uporabljaš računalniški program messenger? (9. r)



V 9. razredu je % nekoliko višji kot v 8. razredu, vendar ni velike razlike. Menimo, da za devetošolce velja enako kot za osmošolce. So "in" v puberteti, kot bi povedali mi. So dovolj pogumni, da računalnik uporabijo tudi, kadar starši že spijo ali pa takrat, ko le-ti mislijo, da se učijo. Manjšemu % so ravno zaradi tega pomembne ocene in všečnost staršem, če le-to primerjamo s sedmošolci. Bolj od želje po všečnosti staršem je pri njih prisotno mnenje, da jih starši ne razumejo, jim kratijo pravice in odvzemajo mladost. Preko messengerja pa se lahko pogovarjajo s prijatelji, znanci, neznanci, ki so pravo nasprotje njihovim staršem: razumevajoči in enako misleči.

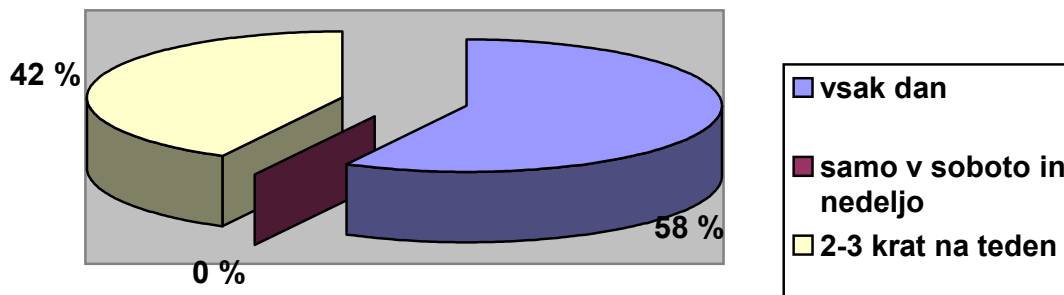
3. vprašanje *Kako pogosto se pogovarjaš po messengerju? (dosegljivo stanje)*

graf 7 Kako pogosto se pogovarjaš po messengerju? (vsi)



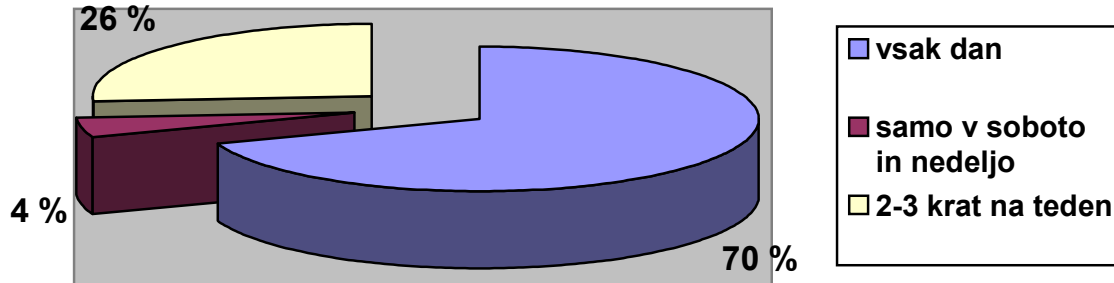
Največ anketiranih učencev, 65 %, se po messengerju pogovarja vsak dan, 32 % 2 oziroma 3-krat na teden, le 3 % se pogovarjajo samo v soboto in nedeljo.

graf 8 Kako pogosto se pogovarjaš po messengerju? (7. r)



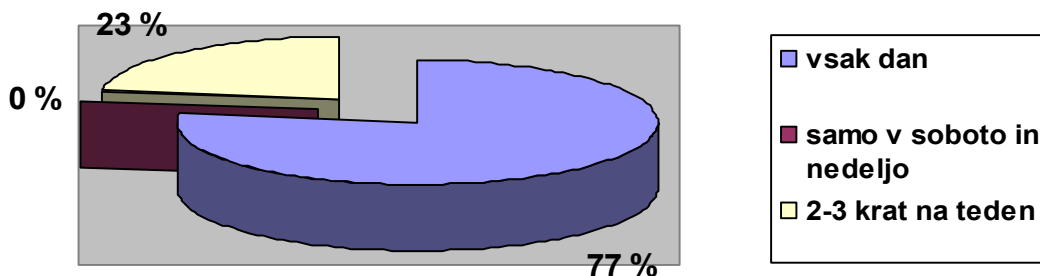
Tudi v 7. razredu je odstotek tistih, ki messenger uporabljajo vsak dan, najvišji, vendar pa se veliko sedmošolcev po messengerju pogovarja 2 do 3-krat na teden, nihče pa se ne pogovarja le v soboto ali nedeljo.

graf 9 Kako pogosto se pogovarjaš po messengerju? (8. r)



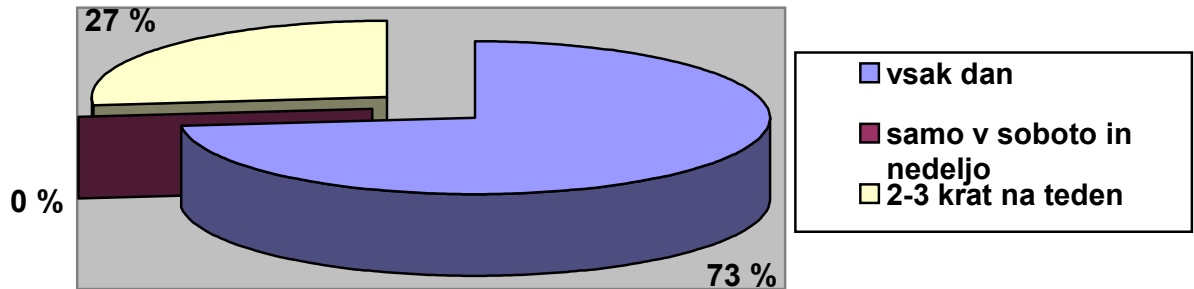
Veliko več osmošolcev kot sedmošolcev messenger uporablja vsak dan, saj se je tako opredelilo kar 70 % vseh anketiranih, 26 % se tako pogovarja nekajkrat na teden, zanimivo pa je, da se je 4 % osmošolcev opredelilo, da messenger uporabljajo le v soboto ali nedeljo.

graf 10 Kako pogosto se pogovarjaš po messengerju? (9. r)



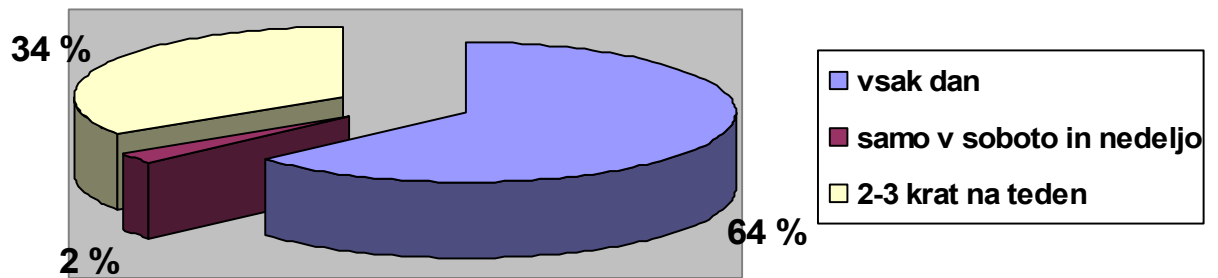
Ponovno se je pokazalo, da devetošolci, sicer manjši odstotek, pogosteje vsak dan uporabljajo messenger od osmošolcev, saj se je tako odločilo 77 % devetošolcev, 23 % to počne nekajkrat na teden, nihče pa messenger ne uporablja le v soboto ali v nedeljo.

graf 11 Kako pogosto se pogovarjaš po messengerju? (fantje)



Zanimiv pa je podatek, da se je več fantov, 73 %, odločilo, da messenger uporablja vsak dan, 27 % 2 do 3–na teden, nihče pa le ob sobotah in nedeljah.

graf 12 Kako pogosto se pogovarjaš po messengerju? (dekleta)

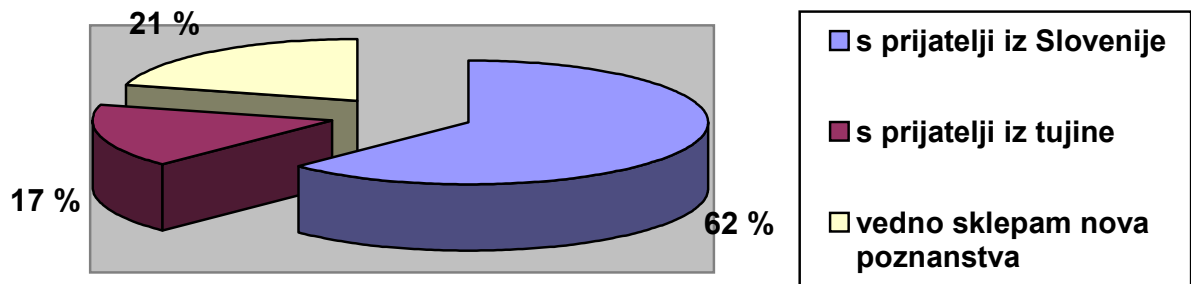


64 % deklet messenger uporablja vsak dan, 34 % 2 do 3–na teden in 2 % le ob sobotah in nedeljah.

Analiza tega vprašanja je prinesla nekaj zanimivih ugotovitev. Sicer smo pri prejšnjem vprašanju ugotovili, da več deklet kot fantov uporablja program messenger, vendar pa se je sedaj pokazalo, da pa je več fantov, 73 %, na messengerju vsak dan. Pri dekletih je ta odstotek 64. Prav tako se je 2 % deklet odločilo, da messenger uporablja le ob vikendih. Kje iskati vzroke? Tudi učni uspeh kaže, da imajo dekleta boljše ocene, večkrat naredijo domačo nalogo, obiskujejo športne treninge (te obiskujejo tudi fantje), zraven tega še glasbeno šolo, jezikovne, manekenske tečaje ..., enostavno jim ob šolskih in obšolskih dejavnostih, večji želji po uspehu, zmanjka „prostega časa“ časa oziroma ga imajo fantje v zadnji triadi osnovne šole več.

4. vprašanje *S kom se pogovarjaš?*

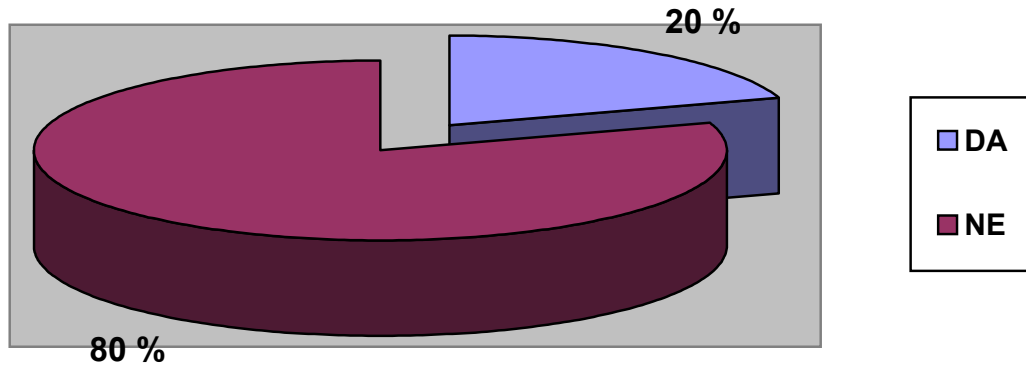
graf 13 S kom se pogovarjaš? (vsi)



Dve tretjini anketiranih se po messengerju pogovarja s prijatelji iz Slovenije, ena tretjina vseh učencev pa uporablja messenger za sklepanje novih poznanstev in za pogovor s prijatelji iz tujine. Zanimivo je, da z leti narašča želja po sklepanju novih poznanstev ali po avanturizmu, saj smo opazili, da pri devetošolcih uporaba messengerja za pogovor s prijatelji pada, naraste pa želja po sklepanju novih poznanstev.

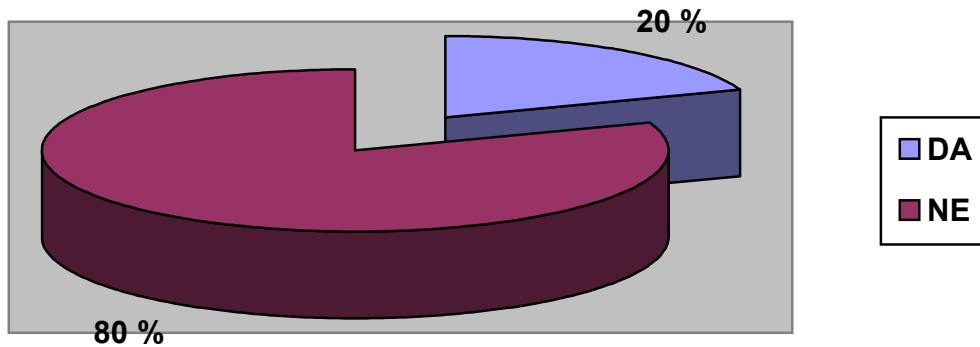
5. vprašanje *Ali se ti zdi sklepanje novih poznanstev na ta način nevarno?*

graf 14 Ali se ti zdi sklepanje novih poznanstev na ta način nevarno? (fantje)



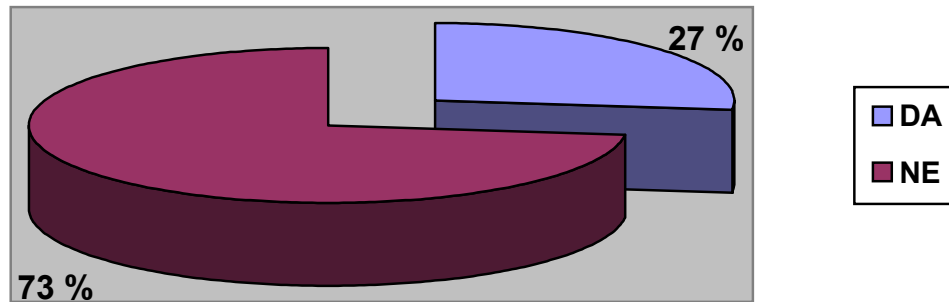
Kar 80 % vseh anketiranih fantov v sklepanju tovrstnih poznanstev ne vidi nobene nevarnosti.

graf 15 Ali se ti zdi sklepanje novih poznanstev na ta način nevarno? (dekleta)



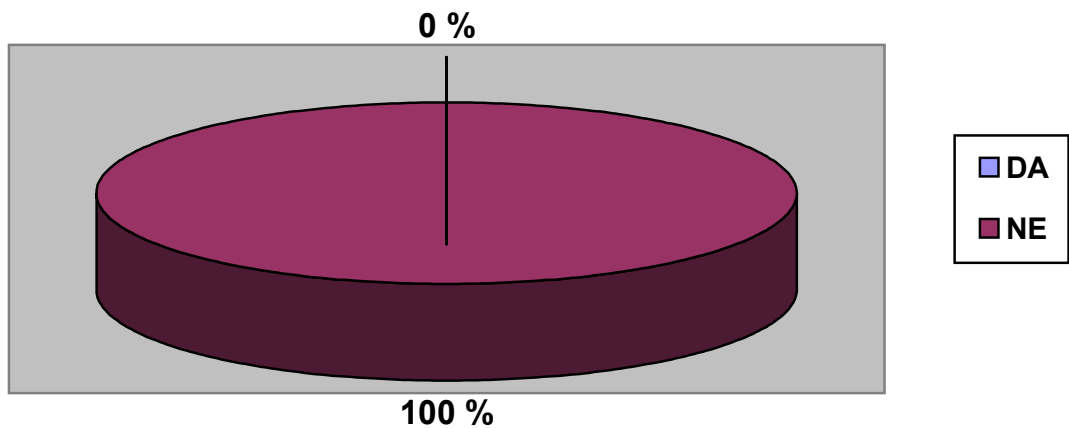
Tudi dekleta v enakem % , 80, menijo, da je iskanje prijateljev po medmrežju, nenevarno.

graf 16 Ali se ti zdi sklepanje novih poznanstev na ta način nevarno? (7. r)



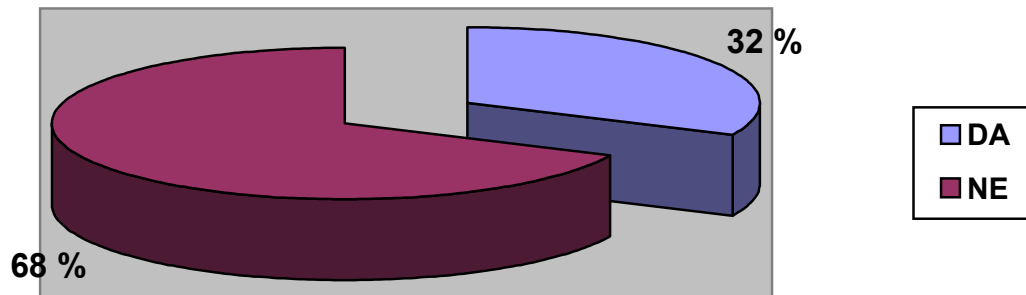
Podoben % dobimo tudi pri sedmošolcih, saj le 27 % meni, da pa je morda tovrstno sklepanje prijateljstev lahko nevarno.

graf 17 Ali se ti zdi sklepanje novih poznanstev na ta način nevarno? (8. r)



Zanimivo je, da nihče od anketiranih osmošolcev messenger, kot sredstvo pri sklepanju novih prijateljstev, ne vidi kot nevarnost.

graf 18 Ali se ti zdi sklepanje novih poznanstev na ta način nevarno? (9. r)



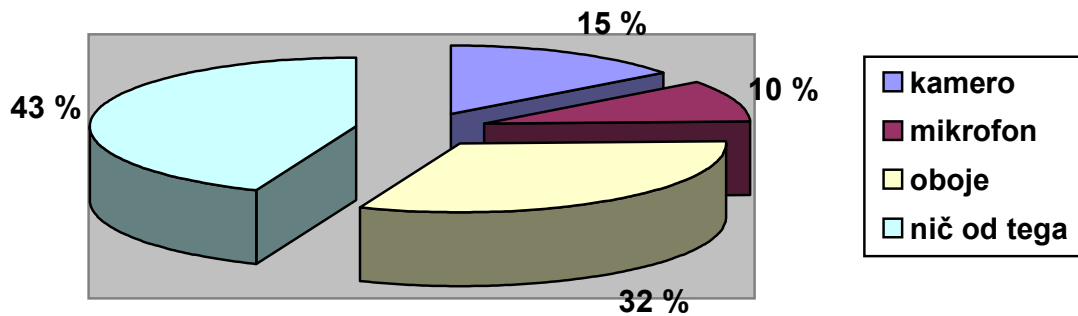
V 9. razredu se je največ od vseh anketirancev (7., 8. in 9. razred) odločilo, da pa morda tovrstna sklepanja prijateljstev vendarle pomenijo neko nevarnost. Tako se je odločilo 32 % vseh anketiranih, 68 % pa še vedno meni, da to početje ni nevarno.

Večini (81 %) se sklepanje novih poznanstev preko messengerja ne zdi prav nič nevarno. Nekateri anketirani (19 %) pa mislijo, da je to zelo nevarno. Vsi osmošolci so mnenja, da tak način sklepanja poznanstev ni nevaren, medtem ko skoraj ena tretjina sedmo in devetošolcev meni, da to predstavlja nevarnost. Analiza rezultatov med spoloma je pokazala zanimive rezultate, saj so rezultati med fanti in dekleti v odstotkih isti (80 % jih je mnenja, da to ni nevarno in 20 % meni, da predstavlja pogovor po messengerju nevarnost).

Zanimiva je primerjava sedmo in devetošolcev. Za sedmošolce bi morda rekli, da so še "premali", da bi tako sklepali prijateljstva, jih je res strah, morda ne enakih stvari kot devetošolce, jim to še ni pomembno ... Pri devetošolcih pa je vendarle razveseljiv podatek, da menijo, da je to neka nevarnost, razmišljajo o tem, spremljajo medije ...

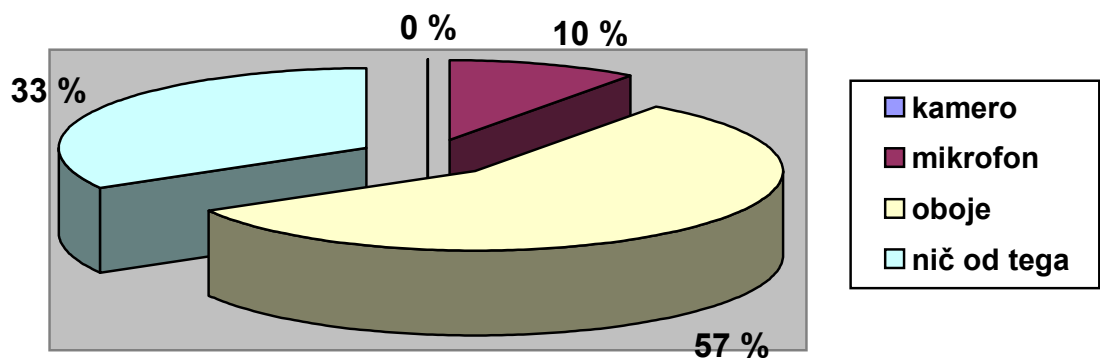
6. vprašanje *Pri pogovarjanju po messengerju uporabljam ...*

graf 19 Pri pogovarjanju po messengerju uporabljam (fantje)



Zanimivo je, da fantje pri pogovarjanju po messengerju, kar v 43 %, ne uporabljajo ne kamere ne mikrofona, 32 % jih uporablja oboje, 15 % samo kamero in 10 % samo mikrofon.

graf 20 Pri pogovarjanju po messengerju uporabljam (dekleta)



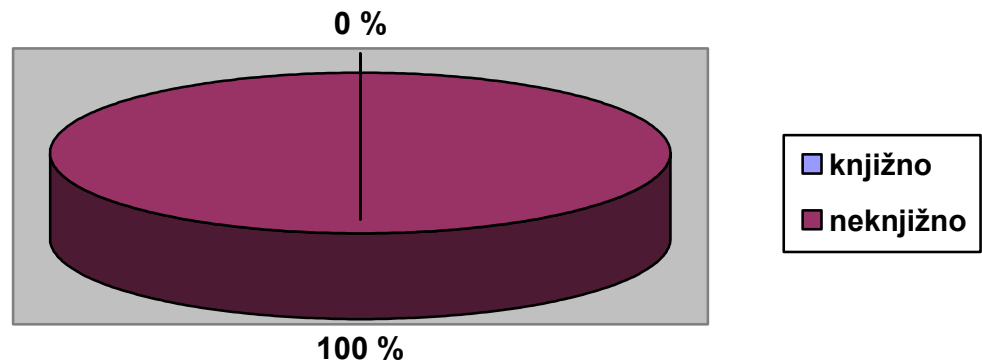
Pri dekletih je ta odstotek drugačen, saj kar 57 % deklet pri pogovoru uporablja tako kamero kot mikrofon, 33 % nič od tega, 10 % samo mikrofon in nobena samo kamere.

Nekateri anketirani, 38 %, za pogovarjanje po messengerju ne uporabljajo ne kamere ne mikrofona. Kar 36 % jih uporablja oboje. Le 12 % jih uporablja samo kamero in 14 % jih uporablja samo mikrofona. Ko smo primerjali fante in dekleta, smo ugotovili, da več kot polovica predstavnic ženskega spola uporablja oboje – kamero in mikrofona, medtem ko pri fantih le dobra tretjina (32 %). Zanimivo je tudi, da 15 % fantov uporablja samo kamero, punce pa jo uporabljajo samo v kombinaciji z mikrofonom (58 %), samostojno pa je ne uporabljajo.

Menimo, da je dekletom pomembneje, da se z osebo, s katero se pogovarjajo, tudi slišijo in vidijo in da seveda ta oseba vidi tudi njih. Fantom je to manj pomembno. Tako eni kot drugi za pogovor velikokrat uporabljajo le tipkovnico.

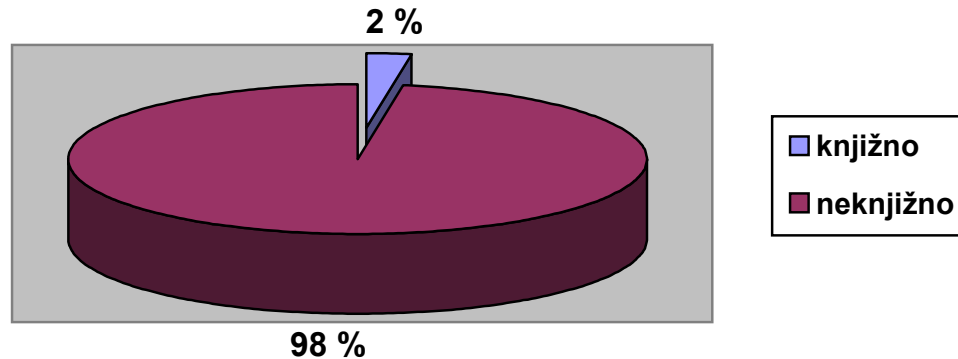
7. vprašanje *Kako se pogovarjaš po messengerju?*

graf 21 Kako se pogovarjaš po messengerju? (fantje)



Vsi anketirani fantje so se opredelili, da se po messengerju s prijatelji, znanci ali neznanci, pogovarjajo neknjižno.

graf 22 Kako se pogovarjaš po messengerju? (dekleta)

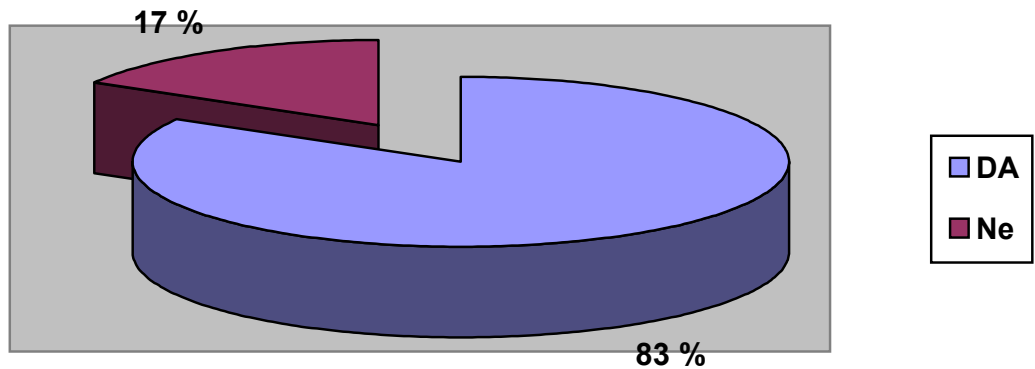


Med dekleti je 2 % takih, ki se po messengerju pogovarjajo tudi knjižno. Menimo, da so to dekleta, ki so ob sklepanju novih prijateljstev bolj sramežljiva ali pa želijo na sogovornika narediti vtis, morda celo vtis odraslosti.

Večina anketiranih, kar 97 %, se po messengerju pogovarja neknjižno. Le 3 % se pogovarjajo knjižno. Te 3 % pa predstavlja 2 % deklet oziroma 5 % devetošolcev. Izkaže se, da so se le devetošolci opredelili za knjižni jezik. Menimo, kot smo že napisali, da so to dekleta, ki želijo na sogovorca narediti vtis ali pa so morda (manjša verjetnost) pri vzpostavljanju novih poznanstev bolj sramežljiva.

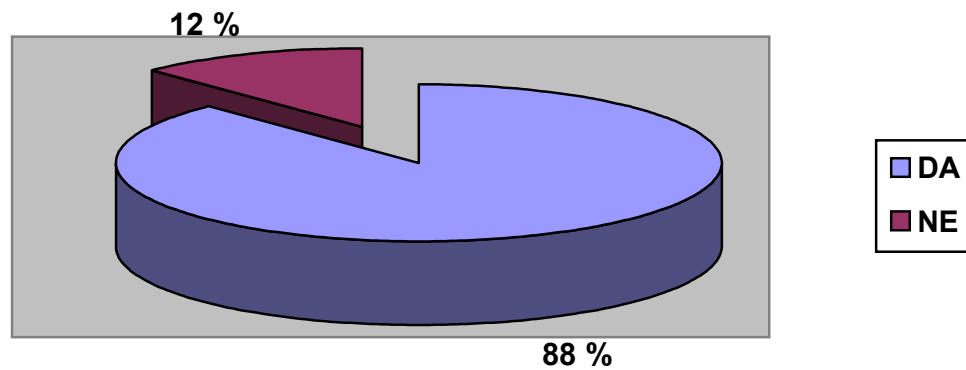
8. vprašanje *Ali uporabljaš messenger kratice in izraze?*

graf 23 Ali uporabljaš messenger kratice in izraze? (fantje)



Kar 83 % fantov pri pogovarjanju na takšen način uporablja kratice in izraze, ki so značilni za pogovor po messengerju.

graf 24 Ali uporabljaš messenger kratice in izraze? (dekleta)



Tudi dekleta za pogovor uporabljajo kratice in izraze, ki so značilni za pogovor po messengerju.

Večina anketiranih, 83 %, ob pogovarjanju na messengerju uporablja messenger kratice in izraze. Samo nekaj, 17 %, jih ne uporablja. V primerjavi med spoloma smo ugotovili, da večjih razhajanj ni. Prav tako ni prišlo do večjih razlik med različno starimi učenci. Tako kot je analiza pokazala že pri prvih vprašanjih, tudi zdaj morda kak % sedmošolcev manj pozna in uporablja te izraze in kratice za pogovor.

9. in 10. vprašnje *Razloži pomene kratic in zapiši nekaj svojih.*

Tudi pri omenjenem vprašanju se je pokazalo, da 80 % vseh anketiranih pozna izraze in kratice, ki smo jih navedle v raziskovalni nalogi. Fantje so kratice razložili bolj vulgarno kot dekleta, nekaj se jih je na račun anonimnosti kar izživljalo. Sicer se je izkazalo, da večina ve, kdaj kratico uporabimo, dobesedni pomen pa pozna manj anketiranih učencev.

Tudi pri vprašanju, ko so sami napisali svoje izraze, so zapisali take, ki smo jih me v anketi že uporabile (rtm, pm, ly, fsm).

Izkaže se, da učenci, ki uporabljajo messenger, poznajo izraze, ki jih uporabljamo. Vedo, kdaj te izraze uporabimo, vendar pa jih zelo malo pozna njihov dobesedni pomen. Te izraze uporabljajo, da kaj povedo hitreje, in pa seveda, da jih vsi ne razumejo (npr. starši, mlajši bratje ali sestre ...). Po medmrežju kroži več teh izrazov, uporabile smo tiste, za katere menimo, da se uporabljajo najpogosteje.

6 IZ TEGA SLEDI

Skozi vso raziskovalno nalogo nas je vodilo eno vprašanje: uporaba interneta in programa messenger v 7., 8. in 9. razredu.

Večina anketiranih učencev pozna in uporablja program messenger. Od teh se za ta program dekleta v nekoliko večjem odstoku zanimajo od fantov, saj so (po našem mnenju) fantje preveč zaposleni z računalniškimi igrkami. Prav tako menimo, da dekletom več pomenijo prijateljstva, pogovori, več „dajo na to“, kaj si o nekaterih stvareh mislijo prijatelji ...

Prav tako smo ugotovile, da sedmošolci messenger sicer uporabljajo, vendar manj kot osmo in devetošolci. Menimo, da je to pogojeno s starostjo. Sedmošolci se v razmišljanju še nekoliko razlikujejo od starejših vrstnikov (na hodnikih ujamemo, da berejo drugačne knjige, zanimivi so jim drugačni filmi). Na messenger prihajajo še nekoliko sramežljivo, uporabljajo ga za pogovarjanje s prijatelji. Iskanja stikov z nepoznanimi se bojijo, kar pa seveda ni tako slabo.

Ugotovile smo, da iskanje novih poznanstev narašča s starostjo, saj devetošolcem denimo messenger ne pomeni več toliko pogovor s prijatelji, želijo si novih poznanstev, avantur.

Čeprav pa je zanimiv naslednji podatek, in sicer da se devetošolci, za razliko od osmošolcev, v sicer zelo majhnem odstoku, zavedajo nevarnosti, ki jih prinaša tovrstno iskanje poznanstev. Na vprašanje „zakaj“ so odgovorili, da se z „novimi znanci“ samo pogovarjajo in ne dajejo osebnih podatkov .

Pogovori po messengerju potekajo v neknjižnem jeziku in vsebujejo tudi veliko kratic (brb, tyt, rtm, fsm, ipd.). Vedo ob katerih priložnostih jih naj napišejo, vendar jih le malo pozna dobesedni pomen.

Tudi po messengeru se učenci pogovarjajo v slengu, govoricah najstnikov. Pri pouku smo se naučile, da se ta govorica spreminja, da imajo vsake generacije svoje izraze ... Za te,

ki se uporabljajo na medmrežju, bi lahko dejale, da se čuti velik vpliv angleškega jezika, kar se sliši tudi sicer v pogovoru med mladimi. Kar nekaj je tudi hrvatizmov, zlasti psovke si večkrat izposodimo od naših južnih sosedov. Nekatere besede včasih popačimo, vendar pomen ostane.

To je gotovo posledica bombardiranja medijev, in sicer glasba, film, televizija in navsezadnje tudi nekatere reklame in televizijski spoti. Sicer menimo, da ni nič narobe, če imajo mladi svojo govorico, ki jih ločuje od starejših, vendar je prav, da ob tem ne pozabimo materinščine in knjižnega jezika, oziroma znamo slednjega uporabiti takrat, ko je to potrebno. Opažamo, da je tudi veliko vulgarnih izrazov. Te slišijo učenci na televiziji, na ulici in velikokrat tudi doma.

Messenger je torej možnost, da se družimo s prijatelji, čeprav fizično nismo z njimi. Marsikdo meni, da je to slabo, spet drugi so prepričani, da to prinaša nekatere prednosti. Kakorkoli že, tehnika in znanost napredujeta, napredujejo možnosti komuniciranja in na tem področju svet postaja vse manjši in vse bolj dosegljiv.

7 ZAKLJUČEK

Na začetku raziskovalne naloge smo postavile hipoteze, ki jih lahko z našo raziskavo potrdimo ali ovržemo.

H1: *Predvidevamo, da večina učencev naše šole pozna in uporablja messenger, lahko potrdimo, saj je naša raziskava pokazala, da kar 70 % učencev naše šole pozna in uporablja program messenger. Ugotovile smo tudi, da uporaba narašča s starostjo, se pravi, da sedmošolci v primerjavi z devetošolci messenger uporabljajo manj.*

H2: *Menimo, da messenger uporabljajo predvsem dekleta, je delno pravilna. Sicer se je pokazalo, da je odstotek deklet pri uporabi messengerja nekoliko višji kot pri fantih, vendar pa je raziskava tudi pokazala, da pa fantje v večjem odstotku messenger uporabljajo vsak dan in da so le dekleta tista, ki ga uporabljajo tudi med vikendi.*

H3: *Menimo, da večina učencev v tovrstnem spoznavanju novih prijateljev ne vidi nobenih nevarnostih, je z raziskavo potrjena. Izkazalo se je, da učenci, kljub nenehnemu opozarjanju v medijih, pri sklepanju novih prijateljstev, ne vidijo nobene nevarnosti. Prepričani so, da so dovolj varni.*

H4: *Menimo, da večina učencev pozna in uporablja kratice in izraze, ki se uporabljajo pri tovrstnem sporazumevanju, vendar ne pozna njihovega pravega pomena, je z našo raziskovalno nalogo prav tako potrjena. Izkazalo se je, da sicer učenci naše šole uporabljajo kratice in izraze, vendar le redki vedo, kaj v resnici pomenijo in ne poznajo njihovega dobesednega pomena.*

8 LITERATURA

KOSTREVC, L. *Hitri vodnik po internetu in Googlu*. Ljubljana: Pasadena, 2006.

RAJBAR, S. *Internet v osnovni šoli, raziskovalna naloga*. Maribor: 2002.

ŠAHIČ, D. *Atlas svetovne zgodovine. Prazgodovina in stari vek*. Ljubljana: Dnevnik, 2006.

SSKJ. Ljubljana: DZS, 1998.

Ostali viri:

<http://www.get.live.cour/messenger/overview/>

<http://www.msgp0luslive.net/>

<http://www.wikipedija.org/>